

Emil Přikryl

Kronika města Bílovec, od dávných dob až do konce roku 1957, 1. díl

U zápisu o knihovně musím zaznamenati několik osobních vzpomínek na založení knihovny v roce 1945. Když jsem přišel po osvobození do Bílovce, čekalo mnoho práce na všechny, kdož chtěli přiložit ruce k dílu. Na kulturním poli bylo však pracovníků stále málo. Marně byl hledán pracovník pro knihovnu. A přece bylo jasno, že mnohé okupační nedostatky bude nutno odstraňovati především českou knihou. A tak jsem se pak uvolil, mimo jiných dalších úkolů, že založím českou knihovnu v Bílovci. Počátky byly svízelné, ale radostné. Byla to opravdová budovatelská práce, která přinášela viditelné ovoce. Dřívější manšinová česká knihovna v Bílovci byla okupanty úplně zničena a z celého počtu dřívějších 2000 knih se mi podařilo získati jen jednu knihu, která zůstala ukryta v jedné české rodině. Začal jsem s ničím, jen holé regály z německé knihovny jsem přestěhoval do uvolněné místnosti v budově s.Řeháčka na nynější Gottwaldově ulici, kde je knihovna dosud umístěna. Obrátil jsem se s prosbou na spoluobčany o darování knih a tyto dary občanů (rodina Garguláková, Krmáškova, Vajdova, Fialova aj.) a několik mých vlastních knih činily základ Městské knihovny v našem městě. Bylo jich málo, ale přece bylo zahájeno půjčování knih. Obrátil jsem se prosebným dopisem na všechna nakladatelství v naší republice o věnování knih pro naše pohraničí a tato rozsáhlá svépomocná akce byla celkem velmi úspěšná. I když někdy byly darovány knihy literárně bezcenné, přece jen pečlivým výběrem byla knihovna těmito dary podstatně rozšířena. Velmi pěkným přínosem pro knihovnu byl dar 80 knih bíloveckého rodáka Josefa Vavrečky, žijícího v Přerově.

Řadu knih obdržela knihovna z akce Budujeme Slezsko a tak z darů vznikla knihovna asi o 500 svazcích. Se započatím vydavatelské činnosti v osvobozeném státě se počet svazků postupně rozšiřoval díky velkému pochopení vedoucích činitelů na MNV, který věnoval poměrně značné částky na nákup knih. Tyto částky velmi přesahovaly zákonem stanovenou kvótu. Tak např. v roce 1949 obdržela knihovna od MNV obnos 20.000 Kčs, jenž byl největším obnosem v průběhu předchozích let. V knihovně mi velmi ochotně pomáhaly studentky zdejšího gymnasia.

O činnosti a vzrůstu knihovny za mého vedení uvedu několik čísel:

Stav knihovny:

1945	žádná kniha
1946	458 knih (370 zábavná, 49 naučná, 36 mládež, 3 příruční knihovna)
1947	666 knih (520 zábavná, 60 naučná, 78 mládež, 8 příruční knihovna)
1948	1204 knih (860 zábavná, 111 naučná, 220 mládež, 13 příruční knihovna)
1949	1514 knih (1059 zábavná, 161 naučná, 281 mládež, 13 příruční knihovna)
1950	1682 knih (1160 zábavná, 167 naučná, 294 mládež, 28 příruční knihovna + 33 zemědělská)

Počet čtenářů:

1946	65 celkem (43 dosp., 22 mládež)
1947	215 celkem (123 dosp., 92 mládež)
1948	245 celkem (133 dosp., 113 mládež)
1949	335 celkem (150 dosp., 185 mládež)
1950	298 celkem (71 dosp., 227 mládež)

Počet výpůjček:

1946	1618 knih (939 zábav., 640 mládež, 39 nauč.)
1947	4536 knih (2826 zábav., 1462 mládež, 148 nauč.)
1948	3389 knih (2038 zábav., 1224 mládež, 127 nauč.)
1949	5759 knih (2819 zábav., 2660 mládež, 280 nauč.)
1950	5973 knih (1410 zábav., 4505 mládež, 58 nauč.)

Umístění knihovny v nevyhovujících místnostech je provizorní a v budoucnu bude umístěna v budově zámku, kde se příslušné místnosti k tomuto účelu adaptují.